

Datum
2022-06-17

Diarienummer
176-22

Ju2020/01690

Justitiedepartementet
Enheten för domstols- och åklagarfrågor
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över EU-kommissionens förslag till direktiv om skydd för personer som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade rättsprocesser och rättegångsmissbruk

---

Anmodad att yttra sig över förslaget lämnar hovrätten, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta i sin verksamhet, följande synpunkter.

Eftersom fråga är om ett förslag till ett direktiv som ska implementeras i svensk rätt är hovrättens möjligheter att yttra sig begränsade. Hovrätten noterar att ett flertal av de föreslagna åtgärderna redan har motsvarigheter i svensk processrätt och att det i detta skede är svårt att förutse vilka lagstiftningsåtgärder som kommer att vara nödvändiga och hur eventuella åtgärder kommer att förhålla sig till den befintliga lagstiftningen.

Hovrätten konstaterar vidare att förslaget i stor utsträckning aktualiserar frågor som är detaljerat grundlagsskyddade i svensk rätt och att grundlagsskyddet måste uppmärksammas noggrant i det vidare arbetet.

Utöver ovanstående generella synpunkter noterar hovrätten i direktivtexten följande frågor.

I artikel 1 anges att fråga är om *uppenbart ogrundade rättsprocesser*. I definitionen av rättegångsmissbruk i artikel 3.3 anges i stället att fråga är om en *helt eller delvis ogrundad rättsprocess*. I artikel 9 anges att fråga är om beslut om att *helt eller delvis* avvisa en talan med hänvisning till att *den är uppenbart ogrundad*. Det framstår inte som klart i vilken utsträckning det ska gälla ett krav på att talan ska vara *uppenbart* ogrundad eller vilka följder som ska knytas till att en talan anses delvis ogrundad.

I artikel 5 anges att fråga är om talan mot fysiska eller juridiska personer på grund av deras deltagande i den offentliga debatten. Det anges dock inte att talan ska syfta till att hindra deltagande i den offentliga debatten på sätt som anges i exempelvis artikel 8. Direktivtexten förefaller behöva förtydligas i detta avseende.

Detta yttrande har beslutats av hovrättslagmannen Anna Graninger, hovrättsrådet Katarina Rikte och tf. hovrättsassessorn Jakob Gustafsson (referent)

Anna Graninger

Jakob Gustafsson